

Logik

Karina Luise Andersen er
cand. mag. og redaktør på STOF

Velkommen til STOF nr. 36 med temaet 'logik'.

"En sten kan ikke flyve. Morlille kan ikke flyve. Ergo er morlille en sten". Mange kender denne klassiske replik og logiske fejlslutning fra Ludvig Holbergs komedie 'Erasmus Montanus' om den unge student Rasmus Berg, der vender bedreviddende hjem fra København til sin fødeegn. Han kalder sig nu det latinske lydende navn Erasmus Montanus og skaber uro i landsbyen ved at komme med sine logiske påståeligheder.

Logik kommer af det græske ord 'logike', som stammer fra 'logos', der som filosofisk begreb betyder 'rationelt princip' eller 'en appel til fornuften'. Logik opstod som lære i antikken, hvor man forsøgte at skabe enkle mønstre for, hvordan korrekte slutninger kunne drages. Ludvig Holberg bruger i Erasmus Montanus et eksempel på logik i form af syllogisme, som er udviklet af Aristoteles (384-322 f.v.t.) og tager udgangspunkt i, at logiske argumenter har to præmisser og en konklusion.

Erasmus Montanus konkluderer senere i stykket, at fordi morlille kan tale, er hun alligevel ikke en sten, for sten kan ikke tale. Alt, hvad han siger, er i princippet sandt. Men alligevel er hans argumenter ude af trit med virkeligheden. De holder ikke. Og sådan kan det være med logisk argumentation.

I vore dage bruges begrebet logik ofte i daglig tale som eksempelvis "logik for burhøns", det vil sige en opfattelse af, at viden, en handling eller et udsagn er almindelig sund fornuft eller en indlysende "sandhed". Og præcis som i Erasmus Montanus kan menneskers forskellige logiske argumenter i verden i dag dermed komme i strid med hinanden og skabe uro. Andre gange kan det modsatte ske, fordi indblik i hinandens logik og diskurs (sproglig og tankemæssig tilgang til verden) kan give øget forståelse og indsigt. Hvis vi forstår, hvad hinandens "sandheder" går ud på, forstår vi muligvis også at nærme os hinanden ved at finde en fælles platform at argumentere ud fra. Det skal man måske særligt huske på i forhold til at forstå og at formidle forskning og viden, for det rammes indimellem af argumenter som "Det er da logisk, så hvorfor har man da brugt tid og penge på at undersøge det?" Og svaret er, at det har man jo, fordi det

logiske ikke altid er det virkelige. Og først ved at studere og undersøge virkeligheden opnår vi et fælles fundament, som er viden.

I STOF vil vi gerne bidrage til indsigt og ikke mindst være med til at skabe en fælles platform at argumentere, formidle og forstå viden fra forskning og praksis ud fra. Derfor har vi undersøgt 'logik' på rusmiddelområdet fra mange forskellige vinkler. Det har vi eksempelvis gjort ved at give indblik i markedslogik såsom nye måder at købe og sælge stoffer på via bude eller ved at se på de følger i handelslivet, der kommer af legalisering af cannabis. Vi sætter også fokus på viden og logik bag styrkede indsatser eller nye modeller og metoder samt ikke mindst bag livredning ved overdoser. Og vi ser også på logikken i fællesskaber, som set udefra kan være skadelige, men som oplevet indefra kan have særlige tilbud. Og meget, meget andet.

Læs også interviewet med tv-vært Peter Ingemann i 'Stemmer fra Siden', hvor han fortæller om faderens alkoholproblemer og om det vigtige i at have humor og selvironi med sig i livet. Forfatter Liv Nimand Duvå fortæller også om en barndom med en far, der havde problemer med alkohol og følgerne heraf i essyet 'Med på slæb: Alkoholismens grumsede sorg', mens sanger og digter Katinka skriver, at ... "det kun flasken i min hånd der flasker sig" i teksten 'Vi er ikke kønne nok til at danse' på bagsiden af bladet. Læs også om dette nummers ildsjæl, som er psykolog Eric Allouche fra Rusmiddelcenter Slagelse, og om den nye formand for Rådet for Socialt Udsatte, Vibe Klarup, i serien '5 hurtige til ...'.

Rigtig god læselyst!

Karina Luise Andersen
Redaktør

I ly af de seneste måneders omstændigheder for mennesker og samfund i forbindelse med epidemien af COVID-19, vil jeg gerne benytte denne lejlighed til at ønske alle læsere godt helbred og god sommer. COVID-19-krisens påvirkning på rusmiddelområdet vil uddybes i næste nummer af STOF, der udkommer i efteråret 2020.